

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Orquestra
simfònica
del Vallès

LA NOVENA BEETHOVEN

23 — 24

Abril_06_24

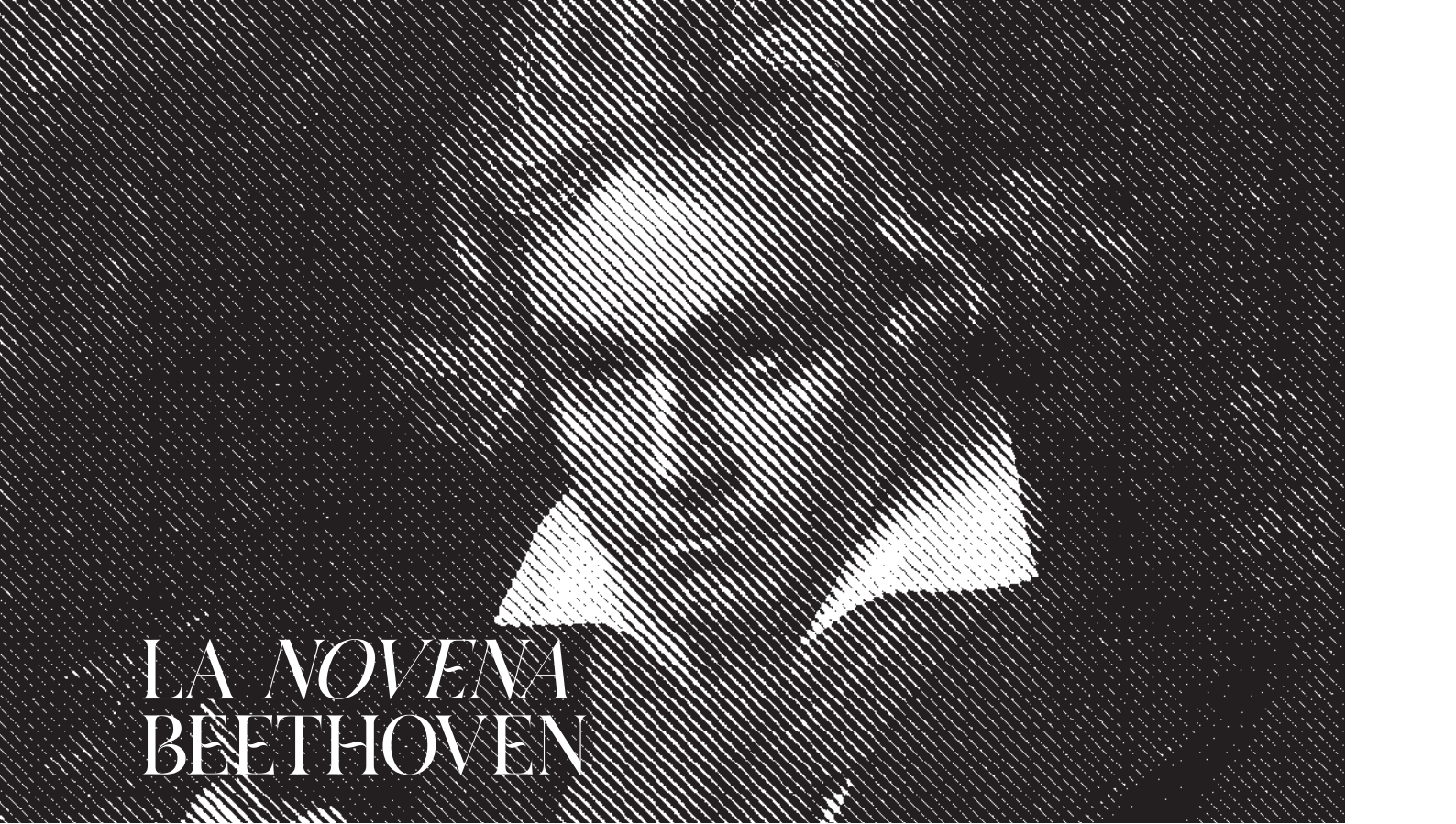
18:30 h. Dissabte

Abril_07_24

17:30 h. Diumenge

Palau de la Música Catalana

Sala de Concerts

LA NOVENA BEETHOVEN

Elisenda Fàbregas (1955)

Compositora convidada de la temporada al Palau

Oda a la fortalesa (Som persones primer, dones després)
(obra d'encàrrec del Palau de la Música Catalana i l'OSV,
estrena absoluta)

LUDWIG van Beethoven (1770–1827)

Sinfonia núm. 9, en re menor, op. 125, "Coral"

- I. Allegro ma non troppo, un poco maestoso
- II. Scherzo. Molto vivace
- III. Adagio molto e cantabile
- IV. Finale. Presto. Allegro assai

Rita Morais_soprano

Laura Brasó_soprano

Mariona Llobera_mezzosoprano

Roger Padullés_tenor

Ferran Albrich_baríton

Coral Càrmina

(Dir. Daniel Mestres)

Orquestra Simfònica del Vallès

Andrés Salado_director

Lluís Boira_il·luminació

Durada aproximada: 100 minuts

FORMACIÓ ORQUESTRAL

Director titular: Xavier Puig

Responsable de programació: Jordi Cos

Concertino: Marta Cardona

Concertino associat: Javier Mateos

Violins 1rs: Maria González*, Canòlich Prats**, José David Fuenmayor, Irina Galstian, Joaquim Giménez, Àngels López, Helena Muñoz, Narcís Palomera, Ruslana Popa, Aina Ribes i Inés Sanchis / *Violins 2ns:* Giovanni Giri*, Gala Cebotari**, Xavier Buira, Dasio Castro, Ioan Haffner, Mireia Montiel, Pamela Muñoz, Elitsa Petrova, Carles Planas i Laia Pujolassos / *Violes:* Miquel Córdoba*, Javier García**, Lynn Barton, Josep Bosch, Lluís Cabal, Jordi Cos, Cristina Izcue, Ricardo Pineda i Verona Rapp / *Violoncel·ls:* Romain Boyer*, Adrià Cano**, Gaetane Dunslaegger, Joan Esplugas, Joan Palet, Marta Pons i Mireia Quintana / *Contrabaixos:* Joan Collell*, Joan Antoni Lozano**, Joan Cantallops, Felipe Contreras, Ricard Figaró i Manel Ortega / *Flautes:* Elisabet Franch*, Pol Abellan** i Mirjam Plas / *Oboès:* Pau Roca*, Mariona Godia** i Jana Ginestà / *Clarínets:* Toni Galán* i José María Martínez** / *Fagots:* Pau Solà* i Clara Canimas** / *Contrafagot:* Daniel Gálvez / *Trompes:* Carles Lizondo*, Sergi Chofre**, Carles Domingo i Arantxa Portolés / *Trompetes:* Carlos Megías*, Tomàs Tena* i Alexandre Baiget** / *Trombons:* Paco Palasí*, Sergi Alonso** i Manuel Gómez** / *Timpani:* Marc Cabero* / *Percussions:* Francisco José Sánchez*, Sabela Castro i Martí Cònsul / *Arpa:* Carme Ubach*

ODA A LA FORTALESA

©2024 Elisenda Fàbregas

L'*Oda a la fortaleza* (2024) és un poema simfònic per a soprano, mezzo, cor de dones i orquestra encarregat per l'Orquestra Simfònica del Vallès i el Palau de la Música com a obertura a la *Novena simfonia* de Beethoven. El text de l'*Oda a la fortaleza* és en català, amb un missatge equiparable al de l'*Oda a l'alegria* de Schiller, un referent de llibertat i fraternitat, però expressat des del punt de vista d'una dona. Així doncs, escriure el text va ser una prioritat, ja que volia utilitzar un text que reflectís el meu propi punt de vista i que impartís el caràcter emotiu i la narrativa de la música. Les frases més importants del text, que em van ajudar a organitzar l'estructura, la narrativa i el sentiment dramàtic i de vegades èpic de l'obra, són les següents: la primera frase és "Som persones primer, dones després", que apareix a l'inici de l'obra i ens explica de què tracta la música; els solistes i el cor reiteren amb fermesa la paraula "SOM", accentuada per *tutti* orquestrals en diferents registres; la segona frase essencial, "Endavant sense por!", és una crida a emprendre l'acció i apareix diverses vegades a l'obra, però especialment al final.

L'obra té una introducció curta de caràcter combatiu que precedeix tres parts amb un contingut emocional/dramàtic específic que reflecteixen el significat del text. Les transicions entre les parts utilitzen un cant de ritme molt fluid i regular, gairebé estàtic, de tons austers i religiosos, i una variació en *poco sostenuto*. L'orquestració, consistent en cordes *sul tasto* en registres alts, harmònics d'arpa, triangle, *ostinati* de trompes i trèmols de la fusta, ens posa en un ambient espiritual, com de trànsit. El text del cant és el mateix que s'utilitza de manera triomfal al final de l'obra ("Endavant sense por, som persones

primer, dones després"). Així doncs, el mateix text s'utilitza en dues situacions contrastants, primer com a reflexió i després com a desafiament/repte.

La part central de l'obra ("Larghetto") és més lenta, lírica i més íntima, a manera de reflexió i amb caràcter de lament, que elabora els desitjos de les dones ("Una dona és una persona, no és millor, més sàvia, més creativa o més responsable que un home. De la mateixa manera, mai és menys. La igualtat és un fet. Volem igualtat d'educació per aprendre a pensar, a creure en nosaltres mateixes i a ser models per a properes generacions. No volem poder sobre els homes"). Segueix un "Agitato", en el qual el caràcter de la música és progressivament més intens i apassionat, accentuant el text ("No volem cap tracte de favor, volem que la societat no ens posi obstacles al nostre desenvolupament personal i professional") i donant pas a una nova entrada del material de la introducció, "Allegro con spirito", que significa un breu combat metafòric i la reivindicació que "Som persones primer, dones després".

La part final de l'obra passa per diverses fases: primer hi ha un "Tempo giusto. Militare", que és una crida a continuar avançant sense por; després ve un "Risoluto e appassionato", que continua el caràcter marcial; tot seguit, hi ha un "Maestoso", un triomfant *tutti* orquestral i coral que acaba amb el text "Endavant sense por!". L'obra acaba ambigüament entre dos eixos tonals (re major i sol menor), la qual cosa ens diu que la situació de la dona encara és incerta, però que hem de continuar "endavant sense por!".

DUES ODES, DOS-CENTS ANYS

Albert Torrens Periodista musical

Fruit de l'encàrrec de l'Orquestra Simfònica del Vallès i del Palau de la Música com a obertura a la *Novena simfonia* de Beethoven, l'*Oda a la fortalesa* d'Elisenda Fàbregas parteix d'un text propi inspirat en els ideals de llibertat i fraternitat expressats per Schiller, però des del punt de vista de la compositora. El resultat és un poema simfònic per a soprano, mezzosoprano, cor de dones i orquestra, que alterna els caràcters narratiu, dramàtic i èpic a l'entorn de dues frases que es van repetint: "Som persones primer, dones després" —la primera que es canta i subtítol de l'obra— i "Endavant sense por!" —una crida a l'acció amb què acaba el text. Aquestes mateixes paraules es presenten també de manera més reflexiva sobre un ritme molt fluid i regular, gairebé estàtic, de tons austers i religiosos, a manera de tornada entre les tres parts en què s'estructura l'obra, precedides d'una introducció breu i combativa.

No és estrany que la reivindicació feminista ressoni en una partitura com la *Novena simfonia* de Beethoven, extraordinàriament consumida per ideologies diverses. Tot i haver estat versionada innombrables vegades, roman com a ideal de l'obra mestra i la seva grandesa ha influït generacions de compositors.

La *Simfonia núm. 9, en Re menor, op. 125*, va ocupar bona part de la vida creativa de Beethoven, que hi va dedicar molt més temps que a les vuit simfonies prèvies, i culmina idees antigues del compositor, com la incorporació del cor al gènere simfònic i l'ús del cèlebre tema final, ja anticipat a la *Fantasia coral*. L'estiu de 1822, pobre i malalt, el compositor va rebre un encàrrec de la Societat Filharmònica de Londres, que va ser l'impuls definitiu per crear una obra originalíssima, que ho transcendeix tot en grandària, objectiu i dificultat.

El primer moviment trenca la forma sonata, sense una melodia clara i amb una tonalitat dubtosa; el segon és un scherzo, malgrat la llargada que té i el lloc on està col·locat; i el tercer, amb aspecte de gran variació, precedeix l'apogeu final, de plantejament únic, en el qual els tres moviments anteriors són rebutjats i apareix el tema de l'"Oda a l'alegria", derivat d'una tonada popular, que va passant pels instruments de l'orquestra fins a arribar al cor. Després, se succeeixen diverses seccions molt contrastades, d'escriptura complexa i que exploten tessitures portades al límit.

El 7 de maig de 1824, Beethoven —ja completament sord— va presidir, des d'un lateral de l'escenari del Kärntnertortheater de Viena, el gran èxit de l'estrena de l'obra. Dos anys més tard, l'editor Schott va publicar la partitura, dedicada al rei de Prússia, Frederic Guillem III.

Comença els seus estudis musicals al Conservatori de Música Calouste Gulbenkian de Braga en viola i cant. A continuació, es forma en Cant a l'Escola Superior de Música e Artes do Espetáculo de Porto i a l'Escola Superior de Música de Catalunya, on finalitza el Màster de Lied Victòria dels Àngels. El 2022 rep el Premi Solista Salvat Beca Bach de la Fundació Salvat. Destaca la seva col·laboració amb entitats com la Fundação Calouste Gulbenkian (Portugal), el Festival Bachcelona, el Festival Espurnes Barroques, la Fundació Victòria dels Àngels, La Capella Reial de Catalunya, el Festival BRQ d'Hèlsinki, el Festival Castell de Peralada i el Teatro Real de Madrid. El 2023, debuta al Gran Teatre del Liceu en L'Incoronazione di Poppea de Monteverdi, sota la direcció de Jordi Savall. Ha estat becada per la Fundação Calouste Gulbenkian de Lisboa (Portugal), per la Societat d'Artistes, Intèrprets i Executants d'Espanya i per la Fundació Victòria dels Àngels (Espanya).

RITA MORAIS

SOPRANO

Nascuda a Barcelona el 1996, va iniciar els estudis de cant amb la mezzosoprano Francesca Roig i va continuar la formació en cant líric al Conservatori Superior de Música del Liceu de Barcelona. Ha rebut classes de cant d'artistes destacats, com Joan Pons, Miquel Ortega, Mariella Devia, Carlos Álvarez i Jaume Aragall, entre d'altres. Ha estat guardonada diverses vegades en el Concurs Mirna Lacambra. El 2019 va obtenir el primer premi al XV Concurs Internacional de Música de les Corts, així com diversos premis al VI Concurs de Cant d'Òpera de Tenerife. El 2021 va ser finalista del Concurs de Cant de Logronyo i finalista del 59è Concurs Internacional de Cant Tenor Viñas. El seu debut operístic va tenir lloc el 2015 amb el rol de Frasquita a l'òpera Carmen de Bizet, paper que va tornar a interpretar uns quants anys més tard al Teatro de la Mestranza de Sevilla. Entre altres actuacions, destaquen els rols de Cherubino a *Le nozze di Figaro* i Zerlina a *Don Giovanni*. Entre els seus pròxims compromisos destaca el rol de Liù a *Turandot*.

LAURA BRASÓ

SOPRANO

Nascuda a Barcelona, entrà al món de la música cantant al Cor Vivaldi i inicià els estudis de cant amb Montserrat Pueyo. Graduada al màster de Lied a l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC) de la Fundació Victòria dels Àngels, és membre de cors professionals, com el Cor de Cambra del Palau de la Música i el Cor Francesc Valls, i col·labora habitualment amb Barcelona Ars Nova, Cor Cererols, Ensemble O Vos Omnes, Lisboa 1740 i Capella Reial de Catalunya. Ha interpretat l'òpera *Only the sound remains* de Kaija Saariaho i ha cantat com a solista gran part del repertori simfonic coral, entre el qual la *Missa en Do major* de Beethoven a l'Auditori de Barcelona i al Palau de la Música, amb l'Associació Messies Participatiu. Des de fa quatre anys interpreta *El cant de la Sibila* a la catedral de Barcelona.

MARIONA LLOBERA

MEZZOSOPRANO

Nascut a Sallent, inicià la formació vocal a l'Escolania de Montserrat. Continua els estudis a l'Escola de Música de Cambrils i actuà amb diverses formacions corals, com ara la Coral Verge del Camí de Cambrils o la Capella Príncep de Viana. Com a solista, i atret pel *lied* alemany, es traslladà a estudiar cant a Friburg de Brisgòvia (Alemanya), becat per la Generalitat de Catalunya, amb R. Pinheiro. L'any 2009 guanyà el segon premi al Concurs Internacional Francesc Viñas, així com el premi Plácido Domingo. Ha actuat a sales de concerts com el Gran Teatre del Liceu de Barcelona, el Teatro Municipal de Santiago de Chile, l'Opéra National du Rhin, el Concertgebouw d'Amsterdam, el Teatro Real de Madrid, el Capitole de Toulouse o el Palau de les Arts de València, on ha estat dirigit per batutes com Zubin Mehta o per directors d'escena com Peter Brook o Christoph Marthaler.

ROGER PADULLÉS

TENOR

Nascut el 1990, va iniciar els estudis musicals com a violoncel·lista i es va graduar a la Hochschule für Musik Detmold. El 2013 va començar els estudis de cant i posteriorment es va graduar *summa cum laude* al Conservatori del Liceu de Barcelona. El seu repertori inclou obres de J. S. Bach, *El Messies* de Händel, la *Novena simfonia* de L. von Beethoven i el *Rèquiem* de J. Brahms, a més de W. A. Mozart i G. Fauré. En el camp del *lied* simfònic ha abordat els *Lieder eines fahrenden Gesellen* i els *Des Knaben Wunderhorn* de Mahler. Els compromisos més recents i més immediats inclouen concerts amb les orquestres simfòniques de Galícia, Castella i Lleó, Ràdio Televisió Espanyola, Bilbao, Principat d'Astúries, del Vallès i de València, així com el debut a la Setmana de Música Religiosa de Conca, al Vereinigte Bühnen de Viena, al Gran Teatre del Liceu i al Festival La Pedra Parla.

FERRAN ALBRICH

BARÍTON

CORAL CÀRMINA

DANIEL MESTRES

DIRECTOR

Fundada l'any 1972 per Jordi Casas, la Coral Càrmina ha esdevingut un dels cors de referència en el món coral català en els darrers 50 anys. Des del 2013, Daniel Mestre n'és el director. El seu repertori abasta des de la polifonia medieval fins a les composicions més actuals, amb un interès especial pels compositors catalans contemporanis, així com per la recuperació d'obres inèdites del patrimoni del nostre país. Ha treballat amb diversos directors de prestigi internacional i fou el cor col·laborador de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC), amb la qual va interpretar més de 75 obres simfonicocorals en més d'un centenar de concerts. El cor ha actuat arreu de l'Estat espanyol i a Europa i ha fet diversos enregistraments.

www.coralcarmina.com

ANDRÉS SALADO

DIRECTOR

Director titular i artístic de l'Orquestra d'Extremadura, ha liderat les principals orquestres espanyoles, com la Nacional d'Espanya, Ràdio Televisió Espanyola, Barcelona i Nacional de Catalunya, Galícia, Oviedo, Sevilla, Madrid, Bilbao, Tenerife, Navarra, Euskadi, Illes Balears i València, entre d'altres. En l'àmbit internacional, ha conegut l'èxit amb agrupacions com la Simfònica Nacional de Mèxic, Porto "Casa da Musica", Salzburg Chamber Soloist i Lucerne Festival Academy Orchestra. La seva carrera operística és igualment destacada, al llarg de la qual ha dirigit produccions com *Il barbiere di Siviglia* de Rossini, *Il segreto di Susanna* de Wolf-Ferrari, *The Telephone* de Menotti i *Macbeth* de Verdi. Va ser reconegut amb el premi Princesa de Girona d'Arts i Lletres el 2016.

ORQUESTRA SIMFÒNICA DEL VALLÈS

Va néixer el 1987 en el si de l'Associació d'Amics de l'Òpera de Sabadell i molt aviat s'estructurà com una societat anònima laboral, en què els treballadors en són alhora els propietaris. La seva activitat se centra al Palau de la Música Catalana, amb el cicle de concerts Simfònics al Palau i Nadal al Palau i a la ciutat de Sabadell, amb una temporada pròpia. És membre fundador de la Fundació Òpera a Catalunya i acompanya el circuit Òpera a Catalunya. N'han estat directors titulars Albert Argudo, Jordi Mora, Salvador Brotons, Edmon Colomer, David Giménez Carreras, Rubén Gimeno i James Ross. Des del setembre del 2018 ho és Xavier Puig. Ha rebut el Premi Nacional de Música 1992, atorgat per la Generalitat de Catalunya, i la Medalla d'Honor 2012 de la ciutat de Sabadell.

PROPER CONCERTS

VIDEOJOCS EN CONCERT!

Abr_20_24 / 18:30 h

Una proposta simfònica amb les millors bandes sonores de videojocs: *Baldur's Gate 3, Final Fantasy, Undertale, Blasphemous, Uncharted, Civilization VI, The Last of Us, Assassin's Creed, Journey, Horizon, Celeste, Rime, Shadow of the Colossus, Dying Light 2, Skyrim, God of War, Starfield, Diablo, World of Warcraft i Starcraft*, entre d'altres.

Austin Wintory, Borislav Slavov i Carlos Viola _ convidats
Julie Elven i Mirella Díez _ cantants
Cor Jove Amics de la Unió
(Dir.: Marta Dosaiguas)
Orquestra Simfònica del Vallès
Adrián Ronda _ director

Concert en col·laboració amb Games & Symphonies

LA CINQUENA TXAIKOVSKI

Maig_25_24 / 18:30 h

AUGUSTA HOLMÈS
La nuit et l'amour

GUSTAV MAHLER
Selecció de cançons

PIOTR ILITX TXAIKOVSKI
Simfonia núm. 5

Carles Pachón _ baríton
Orquestra Simfònica del Vallès
Xavier Puig _ director

TURANDOT DE PUCCINI

Abr_27_24 / 18:30 h

Maig_11_24 / 18:30 h

GIACOMO PUCCINI
Òpera Turandot

Maribel Ortega _ La Principessa Turandot
Antoni Lliteres _ El Príncep ignot (Calaf)
Ivana Ledesma _ Liú
Gonzalo Ruiz _ Timur
Jordi Casanova _ L'Imperatore Altoum
Carles Daza _ Ping
Jorge Juan Morata _ Pang
Marc Sala _ Pong
Cristòfol Romaguera _ Mandarí
Cor Amics de l'Òpera de Sabadell
Orquestra Simfònica del Vallès
Daniel Gil de Tejada _ director musical
Carles Ortiz _ director d'escena

Una producció de: FUNDACIÓ
OPERA
CATALUNYA

El cicle Simfònics al Palau rep el suport de:

 Sabadell
Fundació

Fundació
FLUIDRA
Llegat Joan Planes

Amb el suport de:

 ASSOCIACIÓ
ORFEO
CATALÀ

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

 Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

 GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE CULTURA Y DEPORTE
inaem
INSTITUTO NACIONAL DE ARTES ESCENICAS

Patrocinadors i col·laboradors
principals de l'OSV

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

 Diputació
de Barcelona

 Diputació de Girona

 Ajuntament
de Sabadell

 Sabadell
Fundació

Fundació
FLUIDRA
Llegat Joan Planes

moventia
100
Connectant
moments

Col·laboradors de l'OSV

 UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

 BENVIC

 MMARESME

Mitjà oficial

LA VANGUARDIA

Finançat per

 Unió Europea
Força Europea
Next Generation

 Next Generation
Catalunya

 Plan de Recuperación,
Transformación
y Resiliencia

 Generalitat
de Catalunya

Troba'ns a:
www.palaumusica.cat
www.osvalles.com

